

METODEBILAG

Dette metodebilag beskriver den metodiske tilgang til dataindsamling i projektet ”Et godt arbejdsliv for alle”.

Formålet med projektet har været at belyse, hvilken rolle diversitet og inklusion har i forhold til at tiltrække og tilknytte unge til arbejdspladser, samt hvordan unge og ledere oplever, at diversitet og inklusion kommer til udtryk i praksis på den inkluderende arbejdsplads. Hhv. en følgegruppe med repræsentanter fra Dansk Erhverv og Dansk Industri og et ungepanel nedsat af ungdomsorganisationen SAGA har været tilknyttet projektet med henblik på at sikre dets relevans for både virksomheder og unge.

Dataindsamlingen i projektet er gennemført af Tænk tanken EQUALIS i perioden fra januar 2024 til oktober 2025.

Dataindsamlingen har bestået af:

- En litteraturgennemgang af relevant forskning og undersøgelser
- Kvalitativ dataindsamling i form af ni interviews
- Rundbordssamtale med ansatte og relevante aktører fra omsorgs- og plejesektoren.

Indsamling og behandling af data gennemgås i de følgende afsnit.

Ekspertgruppe

Der blev indledningsvist i projektet nedsat en ekspertgruppe for projektet, bestående af professor i statskundskab ved Aarhus Universitet, Vibeke Lehman Nielsen og professor i diversitet og ledelse ved Copenhagen Business School, Sara Louise Muhr. Ekspertgruppen har bidraget særligt med perspektiver på analytisk tilgang, målgruppeudvælgelse, definition af tryghed samt kvalificeret dataindsamlingsværttøjer.

Litteraturkortlægning

Litteraturkortlægninger gennemført ved en indledningsvis søgning i databaser. Kriterierne for søgningen har været:

- Geografi: Fra Danmark eller sammenlignelige europæiske lande (de nordiske lande, Tyskland, Holland, Spanien, Storbritannien, Belgien, Schweiz og USA)
- Tidslig afgrænsning: artikler, der er udgivet mellem 2014-2024.

I litteraturkortlægningen er inddraget relevant forskning fra perioden 2014-2024, der, med udgangspunkt i Danmark eller sammenlignelige lande, adresserer parametre af tryghed og utryghed på arbejdsmarkedet for kvinder mellem 30-49 år.

Den tidsmæssige afgrænsning fastsættes til de seneste ti år for at sikre, at de inkluderede studier er tidssvarende, så deres resultater fortsat er relevante i den arbejdsmarkedskontekst, der gør sig gældende i dag.

Den geografiske afgrænsning inkluderer altså vesteuropæiske lande, så resultaterne er mulige at bruge i en dansk kontekst, mens størstedelen af de inkluderede studier og undersøgelser er danske, hvilket er særligt relevant, når vi undersøger faggrupper, der har forskelligartede betingelser og rammer i forskellige lande.

Der er gennemført en litteratursøgningen af to omgange:

- 1) I første omgang havde litteraturkortlægningen et bredt sigte og med udgangspunkt i de identificerede faktorer for utryghed. Denne søgning skabte et fundament til identifikation af, hvilke faggrupper, der er særligt fremtrædende i litteraturen om udfordringer på arbejdsmarkedet i relation til de udvalgte faktorer. Litteratursøgningen vist, at især nogle faggrupper fremhæves som særligt udsatte i forskningen på området. Det drejer sig om faggrupper inden for omsorg og pleje.
- 2) Anden omgang af litteratursøgningen er derfor foretaget med fokus på faggrupperne SOSU-assistenten og -hjælper, pædagoger og jordemødre; alle faggrupper med en stærk overrepræsentation af kvinder, hvis stillinger er præget af et højt arbejdspress, lav kontrol over arbejdets tilrettelæggelse samt store krav til følelsesmæssig involvering i arbejdet. I denne anden søgerunde blev også undersøgelser og analyser inkluderet for at højne inddragelsen af viden om de udvalgte faggrupper.

Der blev efter litteratursøgningens anden runde identificeret 31 studier og undersøgelser, som den efterfølgende selektionsproces er skåret ned til 22 på baggrund af en relevansvurdering ud fra følgende kriterier for analysens tematikker.

Interviewundersøgelse

Projektet har anvendt kvalitative, dybdegående individuelle interviews med kvinder fra de udvalgte faggrupper. Interviewene med unge har haft til formål at give et mere dybdegående indblik i erfaringerne fra sektoren for at få en dybere forståelse for utryghedsskabende faktorer samt potentielle løsningsmuligheder.

Interviewguides er udarbejdet på baggrund af den indledende videnskortlægning samt perspektiver fra den tilknyttede ekspertgruppe. I alle interviews er der anvendt semistrukturerede interviewguides. Dette har gjort det muligt at afdække relevante tematikker i henhold til analysens hovedformål og samtidig givet frihed til at følge interessante tematikker, som er blevet identificeret undervejs i det enkelte interview.

Interviewpersoner er blevet rekrutteret gennem opslag på EQUALIS' sociale medier, herunder LinkedIn og Instagram samt via Facebook-grupper. På Facebook er opslag blevet delt i relevante grupper og målrettede netværk for at sikre tilstrækkelig variation i gruppen af interviewpersoner. Det har været vanskeligt at rekruttere interviewpersoner til analysen, og der har derfor været igangsat en række forskellige rekrutteringstaktikker, herunder ophængning af flyers på relevante lokationer i forskellige byer rundt omkring i landet, outreach gennem kommuner, regioner, fagforeninger, interesseorganisationer, arbejdspladser, tillidsrepræsentanter, mv. Det stod i rekrutteringen klart, at selvom analysens tematik er relevant for mange, spiller travlhed og manglende ressourcer også en rolle i muligheden for at deltage i et interview uden for arbejdstiden, ikke mindst for den relevante målgruppe.

Eftersom interviewpersonerne selv har tilmeldt sig undersøgelsen, kan der være bias i forhold til deres refleksion over og syn på unges oplevelser af arbejdsmarkedet og lederes oplevelser af unge på arbejdsmarkedet. Interviewpersonerne er på denne måde ikke nødvendigvis repræsentative for målgruppen.

Der er i alt interviewet ni medarbejdere fra de udvalgte sektorer, herunder SOSU-assistenten, pædagoger og jordemødre.

De individuelle interviews har hver haft en varighed på ca. 40-60 minutter, og interviewpersonerne har haft mulighed for at deltage enten i et onlineformat, via telefon eller ved fysisk tilstedeværelse. Flexibiliteten har været vigtig for at sikre, at deltagerne har følt sig komfortable og trygge under interviewprocessen.

Alle interviews er blevet lydoptaget og efterfølgende transskriberet til interviewreferat og anonymiseret. Interviewreferaterne er blevet kodet i en semiåben kodning ud fra følgende temaer med tilhørende hoved- og underkoder:

- Tilrettelæggelse af arbejdet
- Arbejdsdagen
- Gevinster og motivation
- Udfordringer ved arbejdslivet
- Helbred
- Ønsker til indsatser

Rundbordssamtale

Efter den indledende analyse af data, blev der afholdt en rundbordssamtale med repræsentanter for relevante faglige organisationer. Deltagerne blev præsenteret for analysens tematikker og drøftede, om og på hvilken måde disse udspiller sig hos de faggrupper, de repræsenterer. Dette for at udbygge og validere datagrundlaget yderligere. Derudover drøftede deltagerne mulige tiltag og løsninger, der er implementerbare på arbejdspladserne, og de bidrog med indsigter om eksisterende succesfulde tiltag, der kan inspirere og/eller bygges videre på.

Afrapportering i analyse og inspirationskatalog

Det samlede datamateriale er blevet analyseret både hver for sig og samlet.

I analysen er de analytiske pointer udledt fra interviews sat i spil og underbygget med pointer fra forsknings- og vidensgrundlaget.

Med afsæt i analysen er der blevet udarbejdet et inspirationskatalog med det formål at omsætte indsigter fra analysen til handling. Kataloget søger at inspirere ledere og arbejdsgivere til mulige tiltag og initiativer eller udbygning af eksisterende tiltag, der kan understøtte en tryggere arbejdsplads med større trivsel. Tilgangene i inspirationskataloget er udarbejdet med udgangspunkt i indsigter fra det samlede beskrevne datamateriale.